AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2009. november 19.*

A T-425/07. és T-426/07. sz. egyesített ügyekben,

az **Agencja Wydawnicza Technopol sp. z o.o.** (székhelye: Częstochowa [Lengyelország], képviseli: D. Rzążewska ügyvéd)

felperesnek

a **Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM)** (képviselik: O. Montalto és K. Zajfert, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az OHIM negyedik fellebbezési tanácsának 2007. szeptember 3-án, a „100” és „300” ábrás védjegy közösségi védjegyekként történő lajstromozása iránti kérelmekkel

* Az eljárás nyelve: lengyel.

kapcsolatban hozott határozatai (R 1274/2006-4. és R 1275/2006-4. sz. ügyek) ellen benyújtott két keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (második tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe és S. Soldevila Fragoso (előadó) bírák,

hivatalvezető: K. Pocheć tanácsos,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2007. november 16-án benyújtott keresetlevelekre,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2008. február 21-én benyújtott válasz-beadványokra,

tekintettel a T-425/07. és T-426/07. sz. ügyeknek az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása céljából történt egyesítéséről szóló, 2008. február 27-i végzésre,

tekintettel a T-425/07. és T-426/07. sz. ügyeknek az ítélethozatal céljából történt egyesítéséről szóló, 2008. április 29-i végzésre,

a 2008. november 26-i tárgyalást követően,

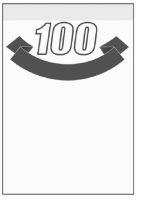
meghozta a következő

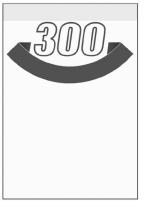
Ítéletet

A jogvita előzményei

1 2004. június 15-én a felperes, az Agencja Wydawnicza Technopol sp. z o.o. a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK módosított tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o. [helyébe lépett a közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet {HL L 78., 1. o.}]) alapján két, közösségi védjegy lajstromozása iránti kérelmet nyújtott be a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM).

2 A lajstromoztatni kívánt védjegyek az alábbi, „100” és „300” ábrás megjelölések voltak:

3 E bejelentést a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 16., 28. és 41. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában tették, az egyes osztályoknak megfelelő, következő leírással:

– 16. osztály: „Hirdetmények; poszterek; albumok; könyvecskék/füzetek; magazinok; űrlapok; nyomtatványok; újságok; naptárak; keresztrejtvények; fejtörők”;

– 28. osztály: „Manipulatív rejtvények; találós kérdések; kirakós játékok”;

– 41. osztály: „Versenyek megszervezése; szövegek kiadása”.

4 2006. április 4-i leveleivel az elbíráló tájékoztatta a felperest, hogy a megjelölések a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontja értelmében (jelenleg a 207/2009 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontja) nem lajstromozhatók valamennyi áru tekintetében. A felperes 2006. május 30-i válaszaiban fenntartotta álláspontját.

5 2006. augusztus 9-én az elbíráló a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontja alapján megtagadta a „100” és „300” megjelölések lajstromozását:

– 16. osztály: „Poszterek; könyvecskék/füzetek; magazinok; nyomtatványok; újságok”;

– 28. osztály: „Manipulatív rejtvények; találós kérdések; kirakós játékok”.

Az elbíráló úgy vélte, hogy ezek a megjelölések leíró jellegűek anélkül, hogy az alkalmazott színek és ábrás elemek megkérdőjelezhetnék ezt a következtetést.

6 2006. szeptember 27-én a felperes két fellebbezést nyújtott be az elbíráló határozataival szemben.

7 2007. február 22-én a negyedik fellebbezési tanács elnöke – a 40/94 rendelet 38. cikke (2) bekezdésének (jelenleg a 207/2009 rendelet 37. cikkének (2) bekezdése) megfelelően – felszólította a felperest, hogy két hónapon belül jelentse ki, hogy lemond arról, hogy a bejelentett védjegyekben szereplő „100” és „300” számok tekintetében védjegyoltalmat igényeljen. A felperes 2007. június 15-i két levelével – a számok lajstromozhatóságára hivatkozva – megtagadta a kért nyilatkozatok megtételét. Ezt követően a fellebbezési tanács 2007. szeptember 3-i két határozatával (a továbbiakban: a megtámadott határozatok) elutasította a fellebbezéseket.

A felek kérelmei

8 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– teljes egészében helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatokat;

– az OHIM-ot kötelezze a költségek viselésére.

9 Az OHIM azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a kereseteket;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

10 A felperes a számok lajstromozhatóságára vonatkozóan előzetes észrevételt tesz, és kereseteinek alátámasztására lényegében három jogalapot hoz fel. Az első jogalap a 40/94 rendelet 38. cikke (2) bekezdésének megsértésén, a második a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának megsértésén, a harmadik pedig ugyanezen rendelet 7. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésén alapul.

Előzetes észrevétel

A felek érvei

11 A felperes azzal érvel, hogy a 40/94 rendelet 4. cikke (jelenleg a 207/2009 rendelet 4. cikke) tartalmaz egy általános elvet, amelynek értelmében a számok védjegyként lajstromozhatók, valamint hogy nincs olyan ok, ami miatt a számok ne szolgálhatnának

arra, hogy a piacon megkülönböztessék a különböző versenytársak áruit vagy szolgáltatásait.

12 Az OHIM úgy véli, hogy ez az elv pontos, de az csak a számoknak a piacon lévő áruk és szolgáltatások megkülönböztetésére szolgáló, absztrakt képességére vonatkozik. Ez az absztrakt képesség egy, a lajstromozáshoz szükséges, de nem elégséges feltétel, mivel a megjelöléseknek egyszersmind a 40/94 rendelet 7. cikkében megállapított követelményeknek is meg kell felelniük.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

13 A 40/94 rendelet 4. cikkének megfogalmazásából egyértelműen kiderül, hogy a számok közösségi védjegyként lajstromozhatók.

14 Mindazonáltal a lajstromozás céljából minden megjelölésnek teljesítenie kell a 40/94 rendelet 7. cikkében megállapított feltételeket, amely cikk kizárja azon megjelölések lajstromozását, amelyek nem alkalmasak arra, hogy a fogyasztók körében ellássák a védjegybejelentéssel érintett áruk vagy szolgáltatások kereskedelmi eredete azonosításának feladatát (az Elsőfokú Bíróság T-302/06. sz., Hartmann kontra OHIM (E) ügyben 2008. július 9-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 29. és 30. pontja). Ily módon egy szám csak abban az esetben lajstromozható közösségi védjegyként, ha a védjegybejelentéssel érintett árukkal vagy szolgáltatásokkal szemben megkülönböztető képességgel rendelkezik, valamint ha nem ezen áruk és szolgáltatások puszta leírását képezi.

A 40/94 rendelet 38. cikke (2) bekezdésének megsértésére alapított első jogalapról

A felek érvei

15 A felperes úgy véli, hogy a bejelentett védjegyek bármely eleme tekintetében a védjegyoltalom igénylésére irányuló lemondási nyilatkozattal kapcsolatos követelmény teljes mértékben megalapozatlan, mivel az említett védjegyeket alkotó összes elem – különösen a „100” és a „300” számokból álló azonosító elemek – megkülönböztető képességgel rendelkeznek. A felperes megállapítja, hogy még akkor is, ha valamely elem nem rendelkezik megkülönböztető képességgel, a többi elemmel együtt már megszerezné ezt a képességet, hiszen – a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében – a védjegyek megkülönböztető képességét az ezen elemek által keltett összbenyomás alapján kell értékelni.

16 A felperes továbbá hivatkozik olyan „100” és „200” megjelölések ezt megelőző lajstromozására is, amelyek ábrás arculatterve a bejelentett védjegyekéhez képest kevésbé kidolgozott, ami a felperest arra késztette, hogy a jog és az OHIM által azzal kapcsolatban adott értelmezés tekintetében magabiztosan járjon el.

17 Az OHIM szerint a jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

18 Arra az esetre, ha a megjelölés megkülönböztetésre nem alkalmas olyan elemet tartalmaz, amelynek a megjelölés részeként történő feltüntetése következtében a védjegyoltalom terjedelme bizonytalanná válna, a 40/94 rendelet 38. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi az OHIM számára, hogy az említett megjelölés védjegyként

történő lajstromozását olyan nyilatkozat megtételéhez kösse, amelyben a bejelentő kijelenti, hogy a megjelölés adott eleme tekintetében nem igényel védjegyoltalmat.

19 Ezen – a gyakorlatban „disclaimerek”-ként ismert – nyilatkozatok funkciója annak elérése, hogy a védjegyjogosult számára biztosított védjegyoltalom nem vonatkozik a védjegyben szereplő, megkülönböztetésre nem alkalmas elemekre. Ily módon az esetleges bejelentők tudomással bírhatnak arról, hogy egy lajstromozott védjegy megkülönböztetésre nem alkalmas, egy ilyen nyilatkozat tárgyát képező elemei továbbra is rendelkezésre állnak.

20 A 40/94 rendelet 38. cikkének tartalmát a közösségi védjegyről szóló 40/94 rendelet tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 1995. december 13-i 2868/95/EK bizottsági rendelet (HL L 303., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 189. o.) 11. szabályának (2) és (3) bekezdése határozza meg közelebbről. Az OHIM által megkövetelt nyilatkozat benyújtása elmulasztásának következményeit különösen a 2868/95 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése határozza meg. Így, amennyiben a bejelentő a kitűzött határidőn belül nem nyújtja be az OHIM által előírt nyilatkozatot, ez utóbbi részben vagy egészben elutasíthatja a bejelentést.

21 A jelen ügyben annak megállapításáról van szó, hogy a fellebbezési tanács – a 40/94 rendelet 38. cikkének (2) bekezdése szerinti nyilatkozat benyújtása elmulasztásának a felperes terhére rovása céljából –, helyesen vélhette-e úgy, hogy egyrészről a bejelentett védjegyek „100” és „300” eleme nem rendelkezik megkülönböztető képességgel, másrészről pedig, hogy azoknak a bejelentett védjegy részeként való feltüntetése következtében az utóbbiak tekintetében biztosított védjegyoltalom terjedelme bizonytalanná válna.

22 A megkülönböztető képességgel nem rendelkező elemeknek a bejelentett védjegyekben való jelenlétét illetően elsősorban azt kell megállapítani, hogy a fellebbezési tanács részben visszautalt az „1000” szóvédjegy bejelentésére vonatkozó, 2006. augusztus 7-i (R 447/2006-4. sz. ügyben hozott) határozatára (a megtámadott határozatok

18. pontja). E tekintetben meg kell állapítani, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében egy határozat akkor tekinthető kielégítően indokoltnak, ha az kifejezetten utal a felperesnek továbbított másik dokumentumra, mint ahogyan az jelen esetben történt (lásd az Elsőfokú Bíróság T-304/06. sz., Reber kontra OHIM – Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart) ügyben 2008. július 9-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-1927. o.] 48. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

23 A fellebbezési tanács 2006. augusztus 7-i határozatában lényegében úgy vélte, hogy az „1000” szám szolgálhat a 16. osztályba tartozó brosúrák, vékony fűzött könyvek és magazinok (folyóiratok) tartalmának megjelölésére. A fellebbezési tanács erre a határozatra hivatkozik a jelen ügyben annak megerősítésére, hogy a „100” és „300” elemek alkalmasak a 16. osztályba tartozó áruk mennyiségének, tartalmának vagy kiadásának megjelölésére. Úgy véli továbbá, hogy az említett elemek alkalmasak a 28. osztályba tartozó áruk különböző alkotóelemeinek megjelölésére.

24 Még akkor is, ha a fellebbezési tanács e tekintetben semmit nem jelzett, figyelembe kell venni, hogy ezeket az árukat a nagyközönségnek szánják. Mivel a „100” és a „300” számok minden közösségi nyelven érthetőek, az érintett közönséget a szóban forgó áruk átlagos fogyasztói alkotják az Európai Közösség egészében.

25 A jelen ügyben a „100” és a „300” szám a mennyiséget tükrözi, és azokat az átlagos fogyasztó azonnal és minden további gondolkodás nélkül a szóban forgó áruk, különösen az árusítóhelyeken elhelyezett plakátok mennyisége, a kiadványok oldalainak mennyisége, illetve a kirakósjáték-darabok [puzzle] és feladványok nehézségét meghatározó jellemzőinek – a vásárlási döntés meghozatala tekintetében alapvető jellemzőknek a – leírásaként fogja fel. Ezért az érintett közönség ezeket a számjegyből álló azonosító elemeket úgy fogja fel, mint amelyek a védjeggyel jelölt árukra vonatkozóan nyújtanak információt, és nem a szóban forgó áruk származását jelölik.

26 Ezt a következtetést nem gyengítik a felperes által a Bíróságnak az összetett megjelölések megkülönböztető képességének értékelésével kapcsolatos ítélkezési

gyakorlatára alapított érvek. Ugyanis jelen esetben nem a külön-külön nem megkülönböztető elemekből álló védjegyek megkülönböztető képességének értékeléséről van szó. Ezen elemek megkülönböztető képességének a védjegyekből eredő védjegyoltalom rájuk való jogellenes kiterjesztésének elkerülése céljából történő értékeléséről van szó. Ennélfogva a bejelentett védjegyek elemeinek megkülönböztető képességét – a 40/94 rendelet 38. cikke (2) bekezdésének keretében – nem az említett védjegyek által keltett összbenyomáshoz képest, hanem az azokat alkotó elemekhez képest kell értékelni.

27 Másodsorban a védjegyoltalom terjedelmével kapcsolatos bizonytalanságok meglétét illetően a fellebbezési tanács a megtámadott határozatok 19. pontjában kimondta, hogy nem lehet megállapítani azt, hogy a bejelentett védjegyek mely eleme határozza meg az említett védjegyek megkülönböztető képességét, ami bizonytalanságokat kelthet a biztosított oltalom terjedelmével kapcsolatban. A jelen ügyben ugyanis a bejelentett védjegyek ábrás elemei – azaz a színek, keretek, szalagok és az alkalmazott tipográfia – túlságosan hétköznapiak ahhoz, hogy a fogyasztók észlelésére hatást gyakoroljanak. Ugyanakkor a számok – egyedi szóelemekként – alkalmasak arra, hogy felkeltsék az érintett fogyasztók figyelmét, ekként pedig domináns helyet foglalnak el a bejelentett védjegyek által keltett benyomásban.

28 Ha a bejelentett védjegyek lajstromozását nem kötnék semmiféle feltételhez, az a benyomás alakulhatna ki, hogy a védjegyoltalom a „100” és „300” elemekre is kiterjed, megakadályozva tehát más védjegyekben való használatukat. Következésképpen a fellebbezési tanács helyesen vélte úgy, hogy e megjelöléseknek a bejelentett védjegyekbe való foglalása bizonytalanságokat kelthet az azok által biztosított oltalom terjedelmével kapcsolatban.

29 Márpedig a felperes 2007. június 15-i leveleiben – a „100” és „300”. számok lajstromozhatóságára hivatkozva – megtagadta azon nyilatkozatok megtételét, amelyekben lemond arról, hogy védjegyoltalmat igényeljen ezen elemek tekintetében.

E levelek egyébként a fellebbezési tanács elnöke által megszabott kéthónapos határidő után érkeztek meg anélkül, hogy a felperes – a tárgyaláson elhangzott állításai ellenére – bizonyítani tudta volna, hogy számára meghosszabbított határidőt biztosítottak. Mivel a felperes nem nyújtotta be a 40/94 rendelet 38. cikkének (2) bekezdése, valamint a 2868/95 rendelet 11. szabályának (2) bekezdése szerinti nyilatkozatokat, a fellebbezési tanács – a 2868/95 rendelet 11. szabályának (3) bekezdése alapján – helyesen tagadta meg a bejelentett védjegyek lajstromozását.

30 Ezt a következtetést nem gyengíti a felperes által arra alapított érv, hogy a „100” és „200” megjelöléseket – amelyek ábrás arculatterve a bejelentett védjegyekéhez képest kevésbé kidolgozott – az OHIM közösségi védjegyekként lajstromozta a 16. és 28. osztályba tartozó áruk vonatkozásában. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a fellebbezési tanács határozatainak jogszerűségét kizárólag a 40/94 rendelet alapján lehet megítélni, nem pedig az OHIM korábbi határozathozatali gyakorlata alapján (az Elsőfokú Bíróság T-127/02. sz., Concept kontra OHIM [ECA] ügyben 2004. április 21-én hozott ítéletének [EBHT 2004., II-1113. o.] 71. pontja és a T-211/06., T-213/06., T-245/06., T-155/07. és T-178/07. sz., Euro-Information kontra OHIM [CYBERCREDIT, CYBERGESTION, CYBERGUICHET, CYBERBOURSE és CYBERHOME] egyesített ügyekben 2009. május 19-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 44. pontja). Másfelől, amennyiben ezt az érvet az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított érvként kellene érteni, az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az említett elvre csak az egyenlőség elve tiszteletben tartásának keretében lehet hivatkozni, amely elv értelmében igényének alátámasztásaként senki sem hivatkozhat a más javára elkövetett jogellenes cselekményekre (az Elsőfokú Bíróság T-106/00. sz., Streamserve kontra OHIM [STREAMSERVE] ügyben 2002. február 27-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-723. o.] 67. pontja és a T-43/05. sz., Camper kontra OHIM – JC [BROTHERS by CAMPER] ügyben 2006. november 30-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 93–95. pontja).

31 Az előzőekből következően az első jogalapot el kell utasítani.

32 Mivel a fellebbezési tanács a megtámadott határozatokat nem az – azok által keltett összbenyomás alapján értékelt – bejelentett védjegyek megkülönböztető képességének hiányára és azok leíró jellegére, hanem arra alapozta, hogy azok olyan elemeket

tartalmaznak, amelyekre a 40/94 rendelet 38. cikkének (2) bekezdését kell alkalmazni, a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjára és 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjára alapított második és harmadik jogalap hatástalan.

33 Következésképpen e kereseteket teljes egészükben el kell utasítani.

A költségekről

34 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, az OHIM kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a kereseteket elutasítja.

2) Az Elsőfokú Bíróság az Agencja Wydawnicza Technopol sp. z o.o.-t kötelezi a költségek viselésére.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Kihirdetve Luxembourgban, a 2009. november 19-i nyilvános ülésen.

Aláírások